

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKEN
Egy hóra . . . 60 K Félévre . . . 340 K
Negyedévre . . . 170 K Egész évre . . . 660 K
EGYES PÉLDÁNY ÁRA: 3 KORONA

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
Megjelenik hétfő kivételével minden nap
Felelős főszerkesztő: Dr Komlóssy Imre

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
DEBRECZEN, PIACZ-UTCZA 59. SZÁM.
INTERURBAN TELEFON: 3-48 SZÁM.

Megalakult az új kormány

Budapest, dec. 3. A Magyar Távirati Iroda jelenti: Bethlen István gróf miniszterelnök a mai nap folyamán megalakította kormányát. A kormány tagjai a következők:

Miniszterelnök Bethlen István gróf, külügyminiszter Bánffy Miklós gróf, hadügyminiszter Belitska Sándor, pénzügyminiszter Kállay Tibor, belügyminiszter Klébelsberg Kunó gróf, kereskedelmi miniszter Hegyeshalmy Lajos, vallás- és közoktatásügyi miniszter Vass József, földmivelésügyi miniszter Mayer János, igazságügyminiszter Tomcsányi Vilmos, népjóléti miniszter Bernolák Nándor dr., közlekedésügyi tárca nélküli miniszter Térfy Béla.

Az üresedésben levő belügyminiszteri

államtitkári állásra Koszó István dr-t, a földmivelésügyi miniszteri államtitkári állásra Schandl Károlyt nevezték ki.

A közlekedésügyi minisztert egyidejűleg a közlekedésügyi tanács elnökévé is kinevezték.

Kánya Kálmán rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter a II. fizetési osztálynak megfelelő rangba lépett elő.

Valkó Lajos volt pénzügyminiszteri államtitkár ugyancsak a II. fizetési osztálynak megfelelő ranggal a külügyminiszterium közgazdasági osztályának vezetését veszi át, egyben pedig a pénzügyi és kereskedelemügyi miniszterium részéről a külföldön folytatandó egyes tárgyalások vezetésével is megbízták.

A kinevezéseket a hivatalos lap holnapi száma közli.

Három hónapos programot ad a kormány

Az új kormány kinevezését a pártokban azzal fogadták, hogy ez végre a három hét óta tartó válság végét jelenti. A nemzetgyűlésnek most már rövidesen meg kell kezdenie munkáját, hogy a legfontosabb törvényjavaslatok minél előbb tétő alá kerüljenek.

A Keresztény Nemzeti Egyesülés Pártjában Vass József kultuszminiszter a következőket mondta:

— Az új kormány kormányprogramot fog adni, ami körülbelül a kormány három hónapi munkáját öleli fel. E programból a nemzetgyűlés összeülése után első helyen van az indemnitás és a mentelmi ügyek letárgyalása. Minthogy a nemzetgyűlés alkotmányozó nemzetgyűlés, az alkotmányjogi törvényjavaslatokat le kell tárgyalnia. Ezek között a legfontosabb a választói jog, a főrendiház és a közgazdaság reformja, azután pedig okvetlenül szükséges az új sajtótörvény megalkotása. Ez a négy törvényjavaslat tulajdonképpen a kormány munkaprogramjának gerince, amely mellett természetesen számos apró törvény-

javaslat is kerül majd a nemzetgyűlés elé a szükség szerint.

A nemzetgyűlésen megoldásra váró feladatból látható, hogy valószínűleg nem tudja ezeket február 16-ig elvégezni. Ezek után természetesen semmi akadály sincs annak, hogy a nemzetgyűlés esetleg február 16-án tul is együtt maradjon, mert hiszen a nemzetgyűlés időtartamát a tiszántuli választások befejezésétől számíthatjuk.

A nemzetgyűlés valószínűleg a jövő hét közepén szerdán tart ülést. Az új kormány kinevezésével és az eskütellettel, valamint az új kormány első minisztertanácsával járó formalitások ugyanis egy-két napot igénybevesznek és így legkorábban szerdán ülhet össze a Haz.

Ez esetben az ülés tárgya lesz a kormány bemutatkozása, a kormány munkaprogramjának előterjesztése és az ülés további részében pedig a letartóztatott politikusok mentelmi ügyének jelentése, amelyben Rubinek István előadó az előadói jelentést már el is készítette.

A miniszterelnök kormányalakító tárgyalásai

A kormány megalakulása tárgyában Bethlen gróf ma folytatta a pártvezérekkel az utolsó tanácskozást. Térfy Béla volt államtitkár kihallgatása összefüggésben van azzal, hogy a közlekedésügyi tárca vezetésével a miniszterelnököt akarja megbízni. Térfy kihallgatása után Hegyeshalmy Lajos, Meskó Zoltán, Weber János, Mayer János, és újra

Mayer János keresték fel a miniszterelnököt. Utóbbinak második megjelenése csak rövid ideig tartott.

Ezekről a tárgyalásokról az a hír szivárgott ki, hogy a miniszterelnökségi államtitkár vagy Gömbös Gyula, vagy Klódy-Szabó lesz, a belügyminiszteri államtitkár pedig Meskó Zoltán.

A kisgazdapárt támogatja Bethlent

A nagyatádi Szabó szobájában történt megbeszélések folyamán a helyzet lényegesen megváltozott. Az a vélemény alakult ki, hogy az esetben, ha Bethlen gróf a párt követeléseit teljesíti, akkor a párt hajlandó az új kabinetet támogatni. A követelések közül a legfontosabb az, hogy a kisgazdapárt kellő képviselést nyerjen az új kabinetben és épen ezért Mayer János legyen a földmivelésügyi miniszter. A párt a belügyminiszteri tárcát Gudi Gasztonnak vagy Kenéz Bélának szeretné juttatni.

Háromnegyed 2 órakor érkezett meg az

Létrejön az egységes párt

Kenéz Béla a nemzetgyűlés alelnöke ma a következőkben nyilatkozott:

— Nézetem szerint Bethlen grófnak a disszidensekből a kisgazda és keresztyénpárt harmonikus gondolkodású elemeiből sikerülni

összegyűlt képviselőkhez a miniszterelnök válasza, amely szerint a miniszterelnök szívesen látja Mayer János földmivelésügyi miniszterségét, a belügyi tárcát ellenben nem adhatja a kisgazdapártnak, mert Klebelsberg Kunót nevezi ki belügyminiszternek. — Ez a válasz nagy meglepetést keltett az egybegyűlteknél között. A tanácskozáson jelenlevők egyrésze ilyen körülmények között nem hajlandók Bethlen gróft támogatni, a másik része azonban hajlandó.

A megbeszélések ilyen vegyes érzelmekkel értek véget.

fog megalkotni az egységes pártot annál is inkább, mert a megoldandó feladatok egy olyan kis köréről van szó, amely tekintetben a felfogásokat egyöntetűnek lehet mondani. Nem csak lehetségesnek, de feltétlenül szükséges-

nek, sőt egyedül célravezetőnek tartom az egységes pártnak megalakulását, mert e nélkül a parlamenti élet a pártok és vezérei versengésében fog kimerülni és meddőségre lesz kárthatva.

A karlipuccsisták bűnügye

A pestvidéki törvényszék fogházában gróf Andrássy Gyula, Beniczky Ödön, Sigray Antal gróf és Gratz Gusztáv védőjükkal most már precizen megbeszéltek a tényálladékokat, úgy, hogy a védők előtt most már teljesen ismeretes a letartóztatott politikusoknak a királypuccsal kapcsolatos ténykedésük minden részlete. A védőügyvédek a letartóztatott politikusokkal folytatott beható megbeszélések után most már a részletes védői előkészületekre készülnek. Most az a helyzet, hogy a kellő tényálladék ismeretében hozzá foghatnak a nagyszabású politikai bűnügy védelmének előkészítéséhez.

Nyugatmagyarország pacifikálva van

Budapest, dec. 3. Mint a MTI. értesül, a soproni tábornoki bizottság ma délután a következő jegyzéket intézte a magyar kormányhoz:

— A szövetséges tábornokoknak van szerencsájük Nagyméltóságod tudomására hozni, hogy az 1921 október 13-án aláírt velencei egyezmény 11. szakaszának alkalmazásával december 3-án a következő határozatot hozták:

A tábornoki bizottság megállapítja, hogy Nyugatmagyarország pacifikálása 1921 december 3-án véget ért. Ferrario tábornok, elnök.

Az osztrákok bandákat akarnak szervezni

Sopron, dec. 3. Azok az osztrákok, akik az osztrák népszavazási bizottság tagjainak kíséretében jöttek Sopronba, ajánló leveleket hoztak magukkal, amelyekből nyilvánvalóan kitűnik, hogy az osztrákok bandákat szándékoznak szervezni a népszavazási területen. Az ajánló leveleket Steinacker, az ismert agitátor írja alá.

Sopron, dec. 3. Ma délben a soproni polgárságnak küldöttsége járt a szövetséges tábornokoknál, ahol előadták, hogy a mostani állapot a minden oldalról való elzárás következtében tarthatatlan, mert megbénít minden gazdasági életet és forgalmat.

Az olaszok Magyarország feldarabolása ellen

Newyork, dec. 3. Az „Amerikai Magyar Népszava” beszélgetést folytatott Luigi Parsivi-val, a híres olasz újságíróval, a „Corriere Della Sera” munkatársával és Sardull francia miniszterrel, akik a washingtoni leszerelési konferenciára érkeztek Amerikába.

Parsivi kijelentette, hogy az olaszok nem nyugodnak bele Magyarország feldarabolásába. Bizik abban, hogy ezt a nagy igazságtalanságot revidálni fogják. Olaszország nem megy bele abba, hogy a szlávok Magyarország rovására veszélyeztessék Európa békéjét. Bizik Magyarország talpraállításában és úgy gondolja, hogy a trianoni szerződés teljesítésével Magyarország sérelmeit idejében orvosolni fogják.

Bécsben helyreállott a nyugalom

Bécs, dec. 3. A nagy rendőrségi készenlélet a mai nap folyamán is fenntartották. Az utcákon erős lovas és gyalogos rendőrségek cirkálnak. Mivel a zavargások nem ismétlődtek meg és a rendet meg nem zavarták, elejtették azt a tervet, hogy kihirdetik az ostromállapotot és kivételes intézkedéseket léptetnek életbe.

A szocialisták nem akarnak kormányozni

A bécsi munkástanács gyűlést tartott, amelyen a tegnapi zavargások okát beszélték meg. Adler Frigyes volt a munkástanács elnöke és kifejtette, hogy tévednek azok, akik azt követelik, hogy a szociáldemokraták vegyék át a kormányzatot. A legsúlyosabb hiba volna és rosszul ismerik a szociáldemokrata pártot, ha ilyen baklövést feltesznek róla. A szociáldemokraták nem hajlandók a polgárság számára kikaparni a gesztenyét. A legteljesebb elismeréssel adózott Adler a bécsi rendőrségnek, amely a tegnapi zavargások idején a legnagyobb tapintattal és önmérséklettel visel-

Az osztrák kormány a külföldi missziók ama tagjainak, akiket a zavargások alkalmával kellemetlenségek értek, sajnálatát fejezte ki. Elsősorban az újonnan kinevezett olasz és japán követekről van szó, akik a Bristol-szállóban laknak. A két követ a kormány sajnálatának kifejezését tudomásul vette.

tetett. A rendőrség jelentése szerint a letartóztatottak közül 134 embert szabadlábra helyeztek és csupán 145 fosztogató ellen fogják lefolytatni a büntető eljárást.

Bauer Ottó dr. szövegét, hogy a rendőrség lefoglalta a kommunista „Rote Fahne“-t. Ennél nagyobb ostobaságot nem is követhetett volna el. A „Rote Fahne“ szerkesztőségének helyiségében házkutatás volt, amely ellen Friedlander és Riehs kommunista vezetők a kormánytól már tiltakoztak és a parlamentben is ki fogják kelni ezen önkényes eljárás ellen.

A virilisek névjegyzéke

Debrecen város törvényhatósági bizottságának állandó bíráló választmánya tegnap délután 4 órakor Miskolczy Lajos főispán elnöke alatt ülést tartott, melyen felülbírálták a legtöbb adót fizető polgárokról az igazoló választmány által elkészített és a polgármesteri hivatalhoz áttett névjegyzéket.

Dr. Balogh Sándor polgármesteri titkár az ülés előadója bejelentette, hogy a törvényhatósági bizottság elkészítette a legtöbb adót fizető polgárok (virilisek) névjegyzékét. A névjegyzék a rendes 15 napi közszemlére kitéve s meghirdetett, hogy a névjegyzék ellen egyesek fellebbezhetnek.

Erre 10 fellebbezés érkezett be. És pedig Keresztessy István, a városi nyomdavidálat igazgatója és Dózsa György városi nyomdai tisztviselő felvétele ellen azzal, hogy a törvényes rendelkezés értelmében azok, akikért a vállalat fizeti az adót, nem vehetők fel a virilisek névjegyzékébe. A bíráló választmány a nevezetteket törölte a virilisek névjegyzékéből.

Révész Lajos fellebbezést nyújtott be az iránt, hogy 37,853 korona adója ellenére is kiharadt a névjegyzékből. Mivel kellőképpen igazolta a törvényben irt kívánalmakat, ennél fogva a bíráló választmány a kérelemnek helyt adott és őt a megfelelő sorrendben felvette a virilisek névjegyzékébe. Hasonlóképpen Weisz Dávid debreceni lakost 25,852 koronával és Rosenbergs Dávid debreceni lakost is 25,491 koronával és Waldmann Albert debreceni lakost is 25,688 koronával.

Veréb Lajos adója beszámítását keveselte. Mivel szabályszerűen igazolta adókövetését, 20,898 koronával felvették a névjegyzékbe.

Balassa Sándor lapszerkesztő fellebbezéssel élt, hogy felesége adója is számítassék be adójába, mivel fellebbezése jogos, 20,889 korona adójával a rendes tagok sorába felvették. Frenkel Jenőt 20,200 kor. és Hartstein Jenő debreceni lakost 63,154 korona adóval szintén felvették a virilisek névjegyzékébe.

A bizottság elutasította Németh Aladár kérelmét. Kimondván, hogy ő nem irodalmi, és nem tudományos folyóirat, hanem szaklap szerkesztője és így jogosulatlan adójának duplául való számítása.

Ezután a végleges névsort hitelesítették. Eszerint Debrecen legtöbb adófizetői a következők:

1. Reichmann Vilmos 267,232 korona. 2. Steinfeld István 210,383. 3. Kontsek Géza 170,934. 4. Mihalovits Jenő 155,092. 5. Fürst Ödön 133,238. 6. Krausz Mór 105,681. 7. Id. Kardos László 97,800. 8. Króh Vilmos 93,674. 9. Horváth András 90,494. 10. Sesztina Jenő 85,202. 11. Tóth István 82,834. 12. Kontsek Kornél 76,103. 13. Bosznay Dezső 74,400. 14. Kaszanyitzky Endre 64,422. 15. Hartstein József 63,154. 16. Márkus Jenő 59,794. 17. Dr. Szabó Mihály 57,886. 18. Ungár Jenő 55,212. 19. Ifju Jóna János 52,016. 20. Szántó Győző 48,450. 21. Rác Gábor 46,500. 22. Csanak Jenő 46,459. 23. Lukács Andor

45,994. 24. Lőfkovits Arthur 43,710. 25. Létay Lajos 43,116. 26. Aufrecht Vilmos 42,960. 27. Bernfeld Sámuel 42,874. 28. Borgida Farkas 42,675. 29. Dr. Magoss György 42,082. 30. Sebestyén Lajos 41,417. 31. Dr. Szántó Sámuel 40,000. 32. Ullmann Salamon 39,855. 33. Lindenfeld Jenő 38,596. 34. Dr. Hegedüs Jenő 38,448. 35. Kun Antal 38,134. 36. Révész Lajos 37,853. 37. Dr. Magyar Simon 36,882. 38. Klein Ignác 38,805. 39. Szűcs Béla 36,100. 40. Dr. Baltazar Dezső 34,596. 41. Márk Endre 33,794. 42. Dr. Kölcsey Sándor 32,590. 43. Weisz Bertalan 32,210. 44. Id. Kernhoffer József 31,910. 45. Csillag József 31,175. 46. Rosenberg Emil 29,875. 47. Emerich Zsigmond 29,424. 48. Dr. Varga Imre 29,408. 49. Dr. Leitner Adolf 29,150. 50. Bleier Mór 28,980. 51. Szent-Királyi Tivadar 28,948. 52. Than Gyula 28,836. 53. Ungerleider Gábor 28,877. 54. Leitner Bertalan 28,445. 55. Frank József 28,968. 56. Frank Izidor 27,968. 57. Mentze Henrik 27,900. 58. Kertész Dániel 27,688. 59. Molnár István 27,554. 60. Félegyházy János 27,188. 61. Id. Rickl Antal 27,137. 62. Dr. Sz. Kun Béla 27,122. 63. Dr. Tóth Lajos 26,694. 64. Kiss Imre 25,080. 65. Schlachta János 24,984. 66. Dr. Polgár Dániel 24,948. 67. Weisz Dávid 25,852. 68. Rosenberg Dávid 25,491. 69. Waldmann Albert 25,688. 70. Benyáts Emil 24,939. 71. Geiger Simon 24,833. 72. Grósz Nagy Ferenc 24,800. 73. Benkő János 24,574. 74. Balogh István 24,553. 75. Németh Nándor 24,180. 76. Dr. Szabó László 24,026. 77. Márton Gyula 24,007. 78. Komlóssy Dezső 23,947. 79. Lehmann László 23,722. 80. Nyilas István 23,395. 81. Ekly József 23,174. 82. Csáky János 23,132. 83. Ifj. Horváth János 23,049. 84. Kemény Mór dr 23,012. 85. dr. Bruckner Ernő 22,618. 86. Keryes Károly 22,537. 87. Ungváry József 22,479. 88. Gyarmathy Miklós 22,323. 89. Kertész Imre 21,253. 90. dr. Tervev Tamás 20,908. 91. Balassa Sándor 20,898. 92. Veréb Lajos 20,580 K.

Póttagok: 1. Vadon Sándor 20,582. 2. Ecsedy József 20,507. 3. Nádudvary Lajos 19,943. 4. Polgár József 19,843. 5. Bély László 19,350. 6. Gombos Ferenc 19,123. 7. dr. Czákó Zsigmond 19,090. 8. Gombos István 18,970. 9. dr. Debreceni Barna 18,780. 10. dr. Hódy Béla 18,706. 11. dr. Lintner Sándor 18,628. 12. Horváth János 18,626. 13. Keiner Armin 18,614. 14. Keiner József 18,644. 15. Deutsch Sámuel 18,613. 16. Deutsch Lajos 18,605. 17. dr. Rex Ferenc 18,600. 18. Somossy László 19,600. 19. Ifj. Rickl Antal 18,600. 20. Weszter Béla 18,600. 21. Bornyi Gyula 18,600. 22. dr. Körösi Kálmán 18,574. 23. Kocsár Gábor dr 18,130. 24. Sztankay Aba 18,029 korona.

Ez a névsor most már végérvényes és ezt nyújtják be a decemberi közgyűlésnek.

— Az „Arany János Társaság“ f. hó 5-én, hétfőn délután 5 órakor a Nemzeti Hitelintézet helyiségében (Kossuth-u. 7.) tisztújító közgyűlést tart.

Nagy Györgyék bűnpöre

Budapest, dec. 3. A budapesti büntető törvényszéken ma délután tárgyalták Dr. Nagy György ügyvéd, volt országgyűlési képviselő és Dr. Vér Imre ügyét, akiket a kir. ügyészség igazgatóság bűntettével vádol azért, mert a királyság intézménye ellen és a köztársasági államforma mellett március 20-án, Kossuth Lajos sirjánál beszédet mondtak.

Dr. Nagy György az elnök kérdésére elmondja, hogy több ízben volt büntetve királysértés miatt, két ízben párbaj miatt. Kijelenti továbbá, hogy a vádiratban foglalt beszédet elmondta, de sokkal erősebb kifejezéseket használt. Tompítani kellett beszédét Kossuth sirjánál a cenzura miatt. A köztársasági párt 1912 szeptemberében alakult meg, 1921-ben Ráday Gedeon belügyminiszter feloszlatta. Kijelentette továbbá, hogy őt nem lehet feloszlathatni. (Óriási derűtség.)

Dr. Vér Imre kijelenti, hogy Kossuth Lajos sirjánál a republikát fejtegette.

Ezután dr. Ács Jenő védő azt fejtegette, hogy az 1913-ik évi t.-e. nincs érvényben. Ennek bizonyítására több ítéletet sorolt fel, amelyeket a budapesti büntető törvényszéken a bíróságok a köztársaság nevében hoztak.

A védő után az ügyész emelkedik szólásra. Kijelenti, hogy a vádat teljes egészében fenntartja. Mindaddig ugymond, amíg a nemzet nem dönt a királyság kérdésében, addig királyság van, addig az 1913-ik évi törvény-cikk érvényben van. Kéri a vádlottak megbüntetését, hogy átmenjen a köztudatba az, hogy Magyarországon nem lehet a királyság ellen agitálni és nem lehet a köztársaság mellett propagandát csinálni.

Ítélethirdetés december 10-én, szombaton lesz.

Gyorsíró egyesület alakul Debrecenben

A debreceni gyorsírók megértve és méltányolva egy gyorsíró egyesület fontosságát és szükségességét, elhatározták, hogy gyorsíró egyesületet alakítsanak Debrecenben.

A gyorsíró egyesület célja az lenne, hogy mindazokat, akik a gyorsírást használják s a gyorsírásnak barátai, egy egyesületbe tömörüljenek s közöttük a viszonyt bensőbbé, mélyebbé tegye s hogy a tagoknak alkalmuk legyen az egyesület keretén belül magukat tovább képezni s fejleszteni. Az első felhívásnak szép eredménye volt. Közel százán jelentkeztek a gyorsíró egyesületbe való felvételre. A tagok között sok ismert gyorsíró névvel találkozunk, így beléptek az egyesületbe Zöld József, Vass Károly dr városi tanácsnokok, Madai Pál főreáliskolai tanár s még sok mások.

A megalakulandó s a kezdet nehézségeivel küzdő egyesületnek már is többen siettek támogatására. Így Trak Georgina több könyvet adományozott az egyesületnek, míg Ekly József 200 koronát adott.

Mindazok, akik még beakarnak lépni a gyorsíró egyesületbe, jelentkezzenek dr. Csige Sándor rendőrfogalmazónál. Rendőrség, földszint 29. szám alatt. A gyorsíró egyesület alakuló gyűlése közelesem meg lesz.

Novemberben 23 vörhenyhalál volt

Az országosan pusztító vörhenyjárvány Debrecenben már szűnőben van; napról-napra kevesebb megbetegedés történik.

A vörhenyjárvány megszűnését jelentik úgy a tiszt-, mint a magánorvosok. Ennek folytán már megnyitották az iskolákat, amelyek körülbelül másfélhónapig voltak zárva. Most, a vörhenyjárvány csökkenése után lehet csak áttekinteni, hogy mily erővel pusztított Debrecenben a vörheny s hogy mily sok megbetegedés, sőt haláloság történt vörhenyből kifolyólag. Az anyakönyvi hivatal bejegyzése szerint novemberben összesen 23-an haltak meg vörhenyben, leginkább 3-7 éves gyermekek.

Szinte majdnem mindennapra jutott haláleset. Volt olyan család is, amelyben egyszerre két gyermek is halt meg vörhenyben. Jóllehet, most a vörheny már szűnőben van, mégis fokozott vigyázatosságra van szükség, mert a vörheny egyike a legkiszámíthatatlanabb betegségeknek.

A buzaspekuláció

Naponta olvasható, hogy a drágaságot le kell törni és ezzel kapcsolatosan különféle ki-törések hangzanak el a földbirtokos osztály ellen, hogy ilyen meg olyan drágán adják a buzát s ez a drágaság okozója.

Nincs szándékomban egyoldala kritikát gyakorolni, csak a tárgyilagosság kedvéért ki-vánom ezt az ügyet szóvá tenni.

Mikor javában folyt az aratás, a gazdák hiába kínáltak a buzát 700—800 koronáért, nem kellett senkinek. (Egy pár élelmes köz-vetítőt kivéve.) A cséplés folyamán a buza ára 1000—1400 K-ig állt, a legtöbb gazda ennyiért adta el buzatermését, holott külföldi viszonylatban a buza akkor is 3—4000 K köz-ött mozgott. A gazda pedig minden beruhá-zást külföldi viszonylatban kénytelen venni. Az ország felesleges termésének — vetőmagon, munkarészen kívül — 80—90 %-a akkor a malmok, nagykereskedők, bankérekeltiségek raktáraiba vándorolt.

A kínálat megcsappant és a nagytőke, amelynek kezében volt a buzának legnagyobb része, kezdte a buzaért megszabni. A buza a gazdák szempontjából meg nem almodott árt ért el, s ebből a gazdáknak semmi hasznuk nem volt, csak a gáncs érte őket. A nagytőke pedig egy-két hónapi raktározás után mázsán-ként 1000—1400 koronát keresett.

Egyik-másik gazda, akinek viszonyai meg-engedték, bizonyos mennyiségű buzát vissza-tartott a vagyonváltság fizetésére. Most, hogy a vagyonváltság fizetése aktuálisra vált, a gazdák ezen kis része a visszatartott buzát piacra veti és pénzzé teszi. A nagytőke azt megszimatolva, tartózkodik a vásárlástól és nyomja a buzát lefelé, hogy még ezt a kevés mennyiséget is jókora haszonnal megvegye. A buza árának esése csak ideig-óráig tart és a nagytőke idejében észre fogja venni azt az időpontot, amikor az árral szépen felfelé men-jen. Ha csak a kormány megfélelő intézkedé-sekkel közbe nem lép és a spekulációnak ily mérvű tulkapásait le nem törli.

Nem a földbirtokos osztályt kell támadni, — bár nincsen szabály kivétel nélkül — hanem azt a nagytőkét, mely ma holnap nyo-masztóltag hat minden magántőkére és az or-zszág egész gazdaságára. Magyarország a leg-jobb uton van, hogy úgy mint Amerikában, — csak kisebb arányban, — a trösztök és kar-tallek minden magántőkét, minden magánvál-lalatok, mely egy kevesebbet jobban jövedel-mez felszívjanak, vagy tönkre tegyenek. Csak míg Amerikában a ritkább lakosság folytán elég alkalma van az egyemek minden ágon és téren újra kísérleteznie, addig itt Osonka-magyarországon nincs erre lehetőség.

A drágaság leküzdését tehát nem a gaz-dák gáncsolásával kell kezdeni, mert ha azoknál pénz van, azt mindég ki lehet csalogatni, az a hazai rőghöz van kötve, hanem a nagytőkét kell letörni, mely ugyanis legnagyobb részt idegen kezekben van.

Csak hogy ehhez erős akarat és jellem kell, mely az esetleg kínálkozó milliós vesztegetéseknek ellent tud állani és mindenek felett igaz faj és hazaszeretet, mely a magyar fajnak és hazájának boldogulását mindenek fölé helyezi.

Sajnos, hogy aránylag kevés emberrel rendelkezünk, kik erre képesek volnának.

Piszkay Árpád.

Az Egyetemi Kör műsoros estélye

Hétfőn este 8 órakor tartja meg az Egye-temi Kör műsoros estélyét a Vigszínház-mozgó szinpadán s a komoly művészi értéket repre-zentáló, kitűnően összeállított műsor eleve is biztosítja a nagy sikert.

Az előadást Liszt Nándor dr. prólogusa nyitja meg. A magyar irredenta e tehetséges fiatal harcosa költői erejének is legjavával fog hangot adni a mai magyar egyetemi ifjúság érzéseinek.

Páricsy Pál, a csodagyermekből rövid idő alatt komoly művészé nőtt zenész C. Saint-Saens Introduction et Rondo Capriccioso és Goldmark E dur suite I.—II hegedű darabjait fogja Diczis Alajos kísérete mellett eljátszani.

Juhász Géza tanárjelölt, — aki csak sze-rénysége miatt nem vált már eddig is országos híró költővé — mély lirája, erősen megformált lendületes és finom verseiből olvas fel.

Höchl Margit, az egyik legkiválóbb magyar szongoraművész, aki hangszerén teljes és pompás biztonsággal uralkodik, először Liszt Ferencnek Funerailles-ét, majd Chopinnek négy darabját fogja eljátszani.

Mindegyik erős követelményeket állít fel az interpretátorral szemben, de azok, akik Höchl Margit tegnap esti hangversenyén részt vettek, azzal a biztos tudattal mennek el az Egyetemi Kör estélyére is, hogy a művész a nehéz feladatot értelmező erejével és rend-kívüli finomságával sikeresen fogja megoldani. Varga Ferenc csodálatosan finom lírai tenor-ján műdalokat ad elő s az est többi száma is mind értékes és magas színvonalú.

Az est második felének kimagasló érde-

kessége Herczeg Ferenc rendkívül kedves, poétikus biedermeier egyfelvonásosának, a *Hollitsi Cupido*-nak előadása. A darabot Ha-lassy Mariska, a Csokonai-színház kiváló mű-vésznöje rendezi, akinek mély intelligenciája előre is biztosíték az előadás nívója tekintetében. Cupido bájos gamin-alakját Madzsar Luiza kötött temperamentumának decensséggel, ösz-tönös művészi biztossággal és egyéniségének teljes illuziót keltő voltával eleveníti meg. — Méltó partnerei lesznek Kathy Boriska és Lukacs Béla, akik hálás szerepükben nívós alakítást produkálnak.

Az est jövedelme jótékony egyetemi célt szolgál. Ép ezért a mai nap folyamán többen váltották meg jegyüket nagyobb összegű felül-fizetéssel. Jegyek Csáthy Ferenc könyvkeres-kedésében válthatók.

Az esetleg megmaradó jegyeket előadás előtt a pénztár fogja árusítani.

Részeg gazdászok garázdálkodása a Simonyi-uton

Megtámadták a mentőkocsit

Felháborító garázdálkodást vitt véghez tegnap hajnalban a Simonyi-uton három első-éves gazdasági akadémiai hallgató. A felhábo-rodás annál jogosabb s a garázdálkodás annál elítélendőbb, mert a három gazdász céltáblája egy mentőkocsi volt, amely egy halállal vívódó, egyszerű szegény asszonyt vitt az Augusztá-szanatóriumban levő egyetemi klinikára s akin csak a gyors orvosi beavatkozás segíthetett. Másrészt a támadás egy, a kötelességét mindig és mindenhol lelkiismeretesen teljesítő mentő ellen irányult. A hatóságoknak a legerélyeseb-ben kell fellépniük s tekintet nélkül a leg-szigorubb büntetésben kell részesíteni a táma-dókat. Ezzel kapcsolatosan magának az érett és a harctereket megszövedett, komoly gondolkodású ifjúságnak kell megfékeznie azokat a meggondolatlan, csupa feltűnési viszketeg-ségből minden excesszusra kész elemeket amely-ek az ifjúság egyetemére is árnyat vetnek. A magyar ifjúságban van, amelynek sokszoro-zott komolysággal kell átéznie nemzetmentő feladatát és nem utcai verekedésekkel, hanem elszánt és szívós munkával kell megmutatnia, hogy a magyarságnak joga van a nagy kulturnemzetek közt helyet foglalni.

A Simonyi-uti esetről részletes tudósítá-sunk itt következik:

Tegnap hajnalban Héthy Imréné Varga-kert, Herczeg-utca 18. szám alatti lakos rosszul lett. Dr Berencsy István tisztiorvos bélcsva-rodást állapított meg s mivel igen gyors oper-ációra volt szükség, hogy az asszony el ne pusztuljon, intézkedett, hogy a mentők Héthy-nét vigyék ki az Augusztá-szanatóriumba.

A mentők Bíró Károly mentő-tűzoltó ve-zetése alatt ki is vonultak s Héthy-nét kis leányával együtt az Augusztába szállították. Utközben a Simonyi-uton, a 13. számú villa előtt egy ismeretlen alak ugrott a kocsi elé s káromkodások közepette megálljt kiáltott. A kocsi azonban tovább robogott. Alig haladt pár lépést a kocsi, Bíró Károly, aki a bakon ült, hangos kiáltásra lett figyelmes.

— Segítség! segítség! — kiáltották el-haló hangon Héthy-né és leánya.

Gyorsan leugrott a bakról s akkor látta, hogy egy fiatalember kinyitotta a mentőkocsi ajtaját s be akar menni a kocsiába. Ez a fiatal-ember Tüdős László I. éves gazdasági akadémiai hallgató, néhai Tüdős István miskolci ref. püspök fia volt.

Bíró mentő kérdőre vonta Tüdöst, mire az teljes erővel öklével Bíróra ütött, aki azon-ban karjával kivédte az ütést.

Tüdős erre állandó káromkodások közep-t ruhájánál fogva megragadta Bíró-t s mint-egy öt percig lefogva tartotta. Bíró hiába kiál-tott rendőrért, hiába magyarázta Tüdősnek, hogy itt egy emberletről van szó, a támadó nem tágitott.

Héthy-né, aki a kocsi-ból látta a dulako-dást s tudta, hogy minden perc késedelem-től az élete függ, kétségbeesetten kiáltotta:

— Segítség, vigyenek gyorsan a kór-házba, mert meghalok!

Eközben Tüdős két társa, Hölcz Rezső és Geswein Gyula ugyanezen I. éves gazdászok szintén akcióba lépett s Bíró segítségére siető kocsit lefogták. Bíró rimánkodva ma-gyarázta a gazdászoknak, hogy engedjék el, mert a beteg asszony minden percben meg-halhat. A három gazdász azonban csak úgy volt hajlandó elbocsátani a mentő kocsit, ha Bíró becsületszavát adja, hogy nem jelenti fel őket.

Hosszu alkudozás után, körülbelül 10 perc múlva végre is elengedték a mentőkocsit. A rendőrség reggel tudomást szerezve a táma-dásról, előállította a három gazdászt. A kihall-gatás során kiderült, hogy a három gazdász egy éjjeli mulatóból tért haza. Tüdős egy kissé italos volt, míg Hölcz és Geswein saját beval-lásuk szerint is józanok voltak. Tüdős azt hozta fel védekezésül, hogy ő csak azt akarta meg-nézni, hogy ki van a mentőkocsiban, míg Hölcz és Geswein azt mondják, hogy azért fogták le a kocsit, miszerint a feljelentést megakadá-lyozzák.

A rendőrség mindhármójuk ellen hatósági közeg elleni erőszak büntette miatt indított el-járást. Tüdős Lászlót előzetes letartóztatásba helyezték s tegnap átkísérték az ügyészség fogházába. Hölcz és Geswein egyelőre szabad-lábon maradtak.

A rendőrségen nyert információk szerint a rendőrség, mivel az utóbbi időben, — külö-nösen a gazdaszek részéről — több kisebb-nagyobb rendzavarás történt, minden esetben a legszigorubb fog eljárni. Így az egyik éj-jel több gazdász a Bika kávéházból kijövet revolverrel lövöldöztek. A rendőrség ezek el-len is eljárást indított.

Héthy-nét megoperálták, de állapota vál-tozatlanul súlyos.

Ujabb adatok Kramer Gyula gyilkosáról

Megírtuk tegnap, hogy a rendőrség kido-ritette, kik követték el a Petőfi-téri rabló-gyilkosságot. A nyomozás eddigi adataiból kétségkívül megállapítható, hogy a tettesek Marosán Sándor géplakatossegéd és Márkus Sándor fodrászsegéd, akik már napokkal azelőtt készültek a rablógyilkosságra.

A két rovtomultu gazember a gyilkosság előtt pár nappal Debrecenben tartózkodott s az is mutatja a tervszerűséget, hogy Kramer üzletéhez közel vettek ki lakást és több izben terepszemlét tartottak Kramer üzlete előtt.

La atos István és Ka ona István detek-tívek kinyomozták, hogy Marosán és Márkus a Kramer üzlete közelében levő egyik zug-szállóban laktak s szombaton délelben bejelent-tették, hogy estére elutaznak. Ugy látszik, a legapróbb részletekig előre kidolgozott terv szerint jártak el. A tettesek a legnagyobb va-lószínűség szerint Budapestre szöktek.

Budapestre utazott két detektív, Kiss Ernő és Rózsa István még nem érkeztek vissza Deb-recenbe, csupán szükségzavu jelentést küldtek.

NAPI HIREK

— **A város a MANSz kögyülésén.** A MANSz debreceni csoportjának egy küldöttsége jelent meg tegnap a városházán, ahol *Miskolc* Lajos főispánt, *Csóka* Sámuel h. polgármestert keresték fel. A MANSz küldöttsége, élükön *Fráter* Erzsébet elnöknővel, meghívták a főispánt és a polgármestert a MANSz december 19-én tartandó nagygyűlésére.

— **Az óvodások névnapjához.** Ismeretes, hogy *Csűrös* Ferenc dr. kulturtanácsnok kezdeményezésére mozgalom indult, hogy az óvodások és szegény gyermekek felruháztassanak. A mozgalommal kapcsolatosan megkereste a város közönsége *Pedlow* kapitányt és más jótékony missziók vezetőit. Tegnap aztán, lévén *Ferenc* napja, a Homokkerti óvoda egy gyermekküldöttsége tisztelgett a kulturtanácsnoknál, akit a gyereksereg nevében *Magyar* Piroska szőke kislány szép rigmus kíséretében köszöntött fel és muskálly virágot nyújtott át neki. A kulturtanácsnok meghatottan mondott köszönetet a kislányok figyelmességéért.

— **Debrecen lakóinak száma.** A városok lapja érdekes statisztikát közöl a városok fejlődéséről és lakóinak megnövekedéséről, illetve csökkenéséről. A statisztika szerint Debrecen lakossága 1910-ben 92.000 volt, míg az 1920-ban tartott népszámláláskor kitudt, hogy Debrecen lakossága 103.228 lélekből áll, tehát a növekedés 11,3%-al nagyobb. Csonkamagyarországon jelenleg csak 3 város lakóinak száma van a százezeren felül és pedig Budapest, Szeged és Debrecen.

— **Unitárius leányegyház Debrecenben.** Nevezetes és örökre emlékezetes marad a magyarországi unitárius egyház életében a debreceni unitárius leányegyház alakulásának dátuma. Ugyanis a Debrecenben és vidékén különösen az erdélyi menekültekkel tetemesen megszorodott unitárius hívek azon alkalmából, hogy a budapesti unitárius lelkész, *Józan* Miklós esperes, dr. *Csiky* Gábor kolozsvári unitárius lelkész társágában meglátogatta debreceni híveit, leányegyházat alapítottak. Gondnok *Székely* Ferenc műszaki főtanácsos lett, akinek köszönhető a híveknek szervezetbe való gyűjtése. Jegyző *Kerekes* Ferenc p. ü. tisztviselő ügyész dr. *Veres* Lajos kir. ügyész, pénztáros *Gálffy* Ferenc tanfelügyelő. A leányegyháznak huszonöt év óta jelentékeny vagyona is van Debrecenben, amelyet néhai *Szabó* József debreceni civis és *Zsófia* nővére hagyományozott az unitárius egyháznak templom- és iskolaépítés céljaira. Ez a vagyon a Hatvan-utcai 24. számú házastelekből és az Ondódon fekvő 21 hold tanyaföldből áll. Ezeknek huszonöt évi jövedelme a kamatokkal már is tekintélyes összegre rug s így kilátás nyílik arra, hogy a Hatvan-utcában rövid időn belül szép kis temploma is lesz az unitáriusoknak, akik már első fellépésükkel is a felekezeti megértésnek, az áldozatkész hazafiságnak szép és követendő példájáról szolgáltattak bizonyosságot.

— **Megalakult az egyetemi énekkar.** A Tisza István tudományegyetemen, amelyen az ideai tanévben pezsdülő élet folyik, megalakult az egyetemi énekkar. A betanítás nehéz munkáját *Mácsay* Sándor tanár végzi, míg az énekkar vezetője *Nyakas* János bölcsészettan hallgató lett. Rövidesen megalakul az egyetemi zenekar is, amelynek vezetője *Mika* László joghallgató lesz.

— **A vak katonák munkái.** A belügyminiszter legutóbb azt közölte a várossal, hogy a hadivakok állami intézetében elhelyezést nyert vak katonák kefe, seprő és kosárféléket állítanak elő és felkérte a várost, hogy a készítmények értékesítését a maga részéről is segítse elő. A háboruban szemük világát veszített rokkant katonák sorsának felkarolása a nemzetnek becsületbeli kötelessége és minden eszköz felhasználandó arra, hogy a háboru szerencsétlen áldozatainak megélhetése könnyíthessék. A városi tanács a leiratra vonatkozólag kimondta, hogy amennyiben a vakok által készített kefe, seprő és kosárfélék olcsóbbak mint a helybelieké, akkor a vakok intézetéből fogja szükségleteit beszerezni.

— **Dr. Öreg Béla ny. kir. járásbíró** ügyvédi irodáját Deák Ferenc-utca 3. szám alatt (Royal-épület) megnyitotta.

— **Elítélt kém.** Budapestről jelentik: A budapesti katonai törvényszék az elmúlt napokban 15 évi súlyos börtönrre ítélte K. J. kereskedelmi iskolai hallgatót, aki az ország katonai védelmére vonatkozó adatokról egy idegen hatalomnak híreket szolgáltatott. A halálbüntetés azért nem volt kiszabható, mert az elítélt 20 éven alóli korban van.

— **Elhunyt hadnagy.** *Verbay* István hadnagy tegnap reggel elhunyt. Temetése ma délután lesz Záhonyban.

A zsidó összetartás,

az egymás dicsőítése az idegen fajtájuk rovására, az önreklámozás tehetsége világszerte ismert dolog. Ha a keresztyének csak felényire is összetartanak, ha a magyarban csak felényi mértékben ki volna fejlődve a faji öntudat, nem tudott volna annyira a nyakára nőni a zsidó.

A magyarnak szerencsétlen tulajdonsága, hogy azt, aki a tömegből kiemelkedik, igyekszik lerántani. Nagyjainkat nem tudjuk eléggé megbecsülni, sőt segítünk a zsidónak őket kigunyolni. Bezzeg a zsidó azt, aki sorából kiemelkedett, számon tartja, zs.dóságával dicsekszik, ünnepli és kérészkololja, hogy a más fajtabeliek is ünnepezzék.

Egy referáda olvasása adott alkalmat erre az elmélkedésre. Kétségtelen, hogy a magyarországi mai zsidóság egyik legkimagaslóbb reprezentáló alakja *Vázsonyi* Vilmos, az élesei jogász és kiténő szónok. Erthető tehát, ha a zsidók különös tiszteletben részesítik és méltányolják. De az a modor, ahogyan ezt teszik, minden elfogulatlan keresztyén emberben kell, hogy visszatetszést keltsen. A *Világ*, az intellektuelt-zsidók páholylapja beszámol arról, hogy *Kerekes* Mihály nemzetgyűlési képviselő ismeretes izgatási bűnügye a királyi Kuria elé került. Az immár jogerősen elítélt izgató honatya védője *Vázsonyi* volt. Tudni kell, hogy a védelem nem járt sikerrel, amennyiben a legfelsőbb bíróság helybenhagyta a tábla marasztaló ítéletét.

Ebből a riportból mutatunk be néhány idézetet: hogyan referál a zsidó lap a nagy Vilmos egyszerű (és sikertelen) védőügyvédi szerepléséről:

„... *Kerekes* Mihály védője, *Vázsonyi* Vilmos társaságában érkezik. A barnalibériás szolgálk tisztelettel nyitják ki előttük az ajtókat és a tárgyalóterem előszobájában földig hajolnak.“

Az egyik „elrohan és egy nagy bőr-karosszéket hoz *Vázsonyinak* és odaállítja neki a fűtőtest mellé.“

„... Egy csoportban négy fiatal ügyvéd érkezik, akik hódolattal tisztelegnek *Vázsonyi* előtt. Őket nema pör érdekli, hanem az, hogy *Vázsonyi* Vilmos védőbeszédet mond.“

Majd: „a hallgatóság padosorában a négy fiatal ügyvéd szájátva lesi minden szavát és a szemük kimered a bámulattól és a gyönyörűségtől; szinte elnyelik a szavait, úgy élveznek.“

Később így folytatja a referáda: „Mialatt a bíróság tanácskozik, vádlott, védő és a négytagu hallgatóság az előszobában várakozik. A fiatal ügyvédek körülfogják *Vázsonyit*, kiszakított mondatokat, hosszú idézeteket citálnak a beszédéből, mintha a leckét mondanák fel, amit most hallottak a tanár urtól.“

Nem tudjuk, hogy vagyunk vele, de ez a hisztérikus lelkendezés, ez a porbaomló, határtalan felmagasztalás, ez a korlátlan dicsőítés önkéntelenül is visszatetszést vált ki belőlünk.

A *Messiasra*, az emberiséget megváltó *Jézus-Krisztusra* néztek fel a tanítványai ekkora rajongással, mint a milyennel ír a zsidó lap a zsidó ügyvédről, aki ha ész és szónoki erő tekintetében kétségtelenül jóval felülemelkedik is az átlagon, egészen bizonyos, hogy különösen ilyen szerepléssel néhány közömbös szónál többet nem kapott volna a zsidó újságtól, ha nem *Vázsonyiról*, a zsidóság egyik vezérééről lenne szó, hanem egy épen olyan tehetséges keresztyén fiskálisról...

Kíváncsiak vagyunk, hogyan emlékezett volna meg a *Világ* *Vázsonyiról*, ha védelme sikerrel járt volna? Képes lett volna-e még feljebb fokozni az istenítés paroxizmusát?

— **A főgimnázium Vörösmarty ünnepe.** A református főgimnázium Arany János önképzőköre tegnap tartotta fényes sikert aratott Vörösmarty emlékünnepejét. Megható volt az ifjúság igyekezete, hogy hazánk e nagy költőjének 121-ik születés napját méltóan megünnepelje. Az ünnepejt a Szózat és a Főti dal elnevelésével nyitották meg, amit a ref. főgimnázium, Dóczy leánygimnázium és a tanítónképző intézet vegyes énekkara adott elő precíz összetanultsággal. *Kerekes* Ernő Vörösmarty Vén cigány című költeményét szavalta meg a ható erővel. Tartalmas felolvasást tartott Vörösmartyról *Bodor* György az önképzőkör elnöke.

Érzéssel énekelte el *Sáfiány* Zsigmond a Bánk-bán borsdalát a zenekar megértő kísérete mellett. „Árpád ébredésé“nek prolognásából *Kiss* József, *Dalnoky* József és *Vadász* János adtak elő egy részletet művészi biztonsággal.

Tüzes erővel táncolta a magyar szólót *Dalnoky* József. Nagy hatást váltott ki és sok tapsot aratott szavallatával *Hegedüs* Kálmán, aki a „Szép Ilonka“ melodramát adta elő kvintett kíséretében. Kellemes feltűnést keltett a gymnázium zenekara több számával.

A rendezés nehéz munkáját *Bessenyei* Lajos önképzőkör tanár végezte avatott biztonsággal, míg az ének és zenekart *Mácsay* Sándor vezette a töle megszokott precizitással. A mindenképpen jól sikerült ünnepejt ma d. e. 11 órákor megismétlik.

— **A kommunista szállítmányok.** Budapestről jelentik: December 1-én indítottak el a második kommunista szállítmányt és 540 orosz foglyot Rigába. A következő szállítmánnyal indulnak el az első szállítmány hozzátartozói.

— **A Rásó-család gyászja.** Megrendítő csapás érte a Rásó családát. Alig temették el egyik igen közeli rokonukat, *Balázsi* János orvost, máris újabb csapást mért rájuk a sors, most özv. *Rásó* Gyuláné, *Rásó* Erzsébetet szülte el az élők sorából. A család a következő gyászjelentést adta ki:

Mély fájdalommal jelentjük, hogy forrón szeretett édes anyánk és nagyanyánk, özv. *Rásó* Gyuláné, szül. *Rásó* Erzsébet hosszas és kinos szenvedés után folyó évi december hó 2-ikán, este 10 órákor, életének 74-ik évében elhalt. Drága halottunk földi maradványait folyó évi december hó 4-én, vasárnap délután 2 órákor fogjuk a Kossuth-utcai ref. templomból az ottan megtartandó gyászistenti tisztelet után a Kossuth-utcai temetőben örök nyugalomra helyezni. Debrecen, 1921. december hó 2-án. Áldás és béke poraira! Dr. *Rásó* Sándor nejjével *Buday* Leonával és gyermekeivel, özv. dr. *Bakóczy* Jánosné *Rásó* Mária gyermekeivel, *Rásó* István nejjével *Harsányi* Emmával és gyermekeivel, *Rásó* János.

— **Jogász estély.** A bírói internátus ifjúsága tegnap este sikerült összejövetelt rendezett. A szép estélyen számosan jelen voltak a város polgári és katonai előkelőségéből. A mindenképpen sikerült estély alatt az egybegyűlt fiatalság *Magyar* Imre ropogós esárdásai mellett éjjelutánig maradt együtt.

— **A Magyar Leszámitoló és Pénzváltó Bank** igazgatósága a bank debreceni fiókjának igazgatóját dr. *Kisleödi* *Hollán* Miklós urat előléptetéséért Budapestre helyezte át. Egyben kinevezte *Frigyesi* Jenő urat, az Alföldi Takarékpénztár volt ügyvezető igazgatóját fiókigazgatónak és megbizta a debreceni fiók vezetésével.

— **Ügyvédi bir.** Dr. Böszörményi Béla nyugalmazott kir. járásbíró dr. Hódy Béla ügyvéddel társult s együttes irodájukat Piac- u. 77. sz. a. tartják fenn.

— **Koszorúmegváltás.** *Maizner* János hirlapíró a Magyarországi Ujságíró Egyesület debreceni fiókjának gyorssegély alapja javára *Mariska* Magda halála alkalmából koszorúmegváltás címén 100 korona adományt tett le szerkesztőségünkben. Az összeget kívánt helyére juttattuk.

— **Eriggy csak pajtás,** vedd meg hamar *Bugyi* Sándor képes csizsiós naptárát. Kapható az újságárosoknál, könyves boltokban és a kiadóhivatalban, Csapó-utca 10. szám.

A Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetsége, mely évek óta igen áldásos munkát teljesít az egész országban, sőt a külföldön is, végre Debrecenben is megalakul. Hivatása az, hogy a magyar nőket egy táborba gyűjtse a nemzeti eszme szolgálatára. Élén Budapesten Tormay Cecel kiváló magyar írónő áll, kinek könyvei a legutóbbi években egész Európát bejárták. A debreceni alakulásra ő maga is lejön. Gondos és lelkes előkészítés után Fráter Erzsébet vezetése mellett ejtik meg a Mansz debreceni alakulóját dec. 17. és 18-án. Tormay Cecellel együtt lejönnek Hohenthohe herceg, Raffay püspök neje, Petry volt budapesti püspök lánya, dr Szemeré Béláné Fráter Eszter, Molnár Imre énekművész. Az érkezőket díszes küldöttség várja. 17-én este a Vigszínházban Tormay Cecel felolvasást tart egy hangverseny keretében. Utána szeretetvendégség lesz. Másnap, 18-án, vasárnap d. e. ünnepi istentiszteletek, ennek végeztével 11 órakor a városháza dísztermében nagy alakuló díszgyűlés lesz, melyen a fővárosi vendégek aktív részt vesznek. A Mansz ünnepélyeiről még e hét folyamán részletes program fog megjelenni. Előre is felhívjuk reá a debreceni nők érdeklődését.

Román megszállott területre szökött betörő-pár. Megirtuk tegnap, hogy a rendőrség közözlőlevelét bocsátott ki Csopják Vilma és udvarlója, Novák Ferenc ellen, akik Mészáros Lajosné lakását, míg ő Kabán volt, kifosztották, azonkívül 10 ezer korona erejéig megkárosították Krámer József ékszerészt is, akinek Csopják az édesanyja butorát adta el. Csopják Vilmat különben sikkasztás büntette miatt is körözik. A két notórius szélhámosnak sikerült oláh megszállott területre szöknie. Biharkeresztesnél egy órával előbb lépték át a határt, mintsem a rendőrség körözösürgönye megérkezett volna.

A numizmatikusok köszönete a városnak. A magyar numizmatikai társulat tegnap megleghangos levélben mondott köszönetet azért az adományért, melyben legutóbb Debrecen városa részesítette. A köszönő levélben rámutatnak arra, hogy az összeg nagyot lendített a numizmatikai társulaton, mert a husz év óta fennálló Numizmatikai Közöny az idény majdnem teljesen Debrecen város 5000 koronás adományán fog megjelenni.

Napsugár karácsonyi vagyonmentő árverésre mindennemű tárgy beadható e hó 9-ig Piac-u. 10. I. alatt, délelőtt 9—2-ig.

A Keresztyén Nemzeti Liga tagjait kér az elnökség, hogy a Vasutasok Országos Gazdasági Egyesületének debreceni csoportja által vasárnap, 4-én d. u. fél 4 órakor a Máv. gépjármű műhely egyleti helyiségeiben tartandó közgyűlésén és ezt követő műsoros előadásán teljes számban jelenjenek meg.

Ma van utolsó napja a Dienes képkiállításnak délelőtt 10-től este 7-ig. Holnap délután 3—7-ig az eladott képek kiadása.

MOVE közlemény. Karácsonyi ajándéknak alkalmas művészi kivitelű háziipari gyermekjátékok, női ruhaszövet, cipőkrem, fém tisztító, olcsó férfiruha kapható a MOVE titkári hivatalában (Sas-u. 4. II. 2.) hétköznapokon délelőtt 9—12 óráig. Nem tagok is vásárolhatnak. *Titkárnő.*

Mentőkurzus. A Vöröskereszt Egyesület debreceni fiókjának főorvosa közelesem a tanulóifjúság részére mentőkurzust fog nyitni. Ezen a tanfolyamon a fiatalság megfelelő kioktatásban fog részesülni a rögtöni gyorssegély nyújtásban. Az egyes iskolák vezetőseinek figyelmét előre is felhívjuk erre a tanfolyamra.

Megkezdődött a nagy Karácsonyi vásár!

U. m. bőrkabát, szőrme- és gazdasz-kabát hosszú feketé és színes téli kabát, legdivatosabb férfi, fiú és gyermekruhákat **dus választékban legolcsóbb árak mellett** vásárolhat

GERŐ ERNŐNÉL DEBRECEN Piac-u. 69 (Megyeházával szemben)

Az ingatlan vagyonváltás. A pénzügyminiszter tegnap délelőtt telefonon arról értesítette a pénzügyigazgatót, hogy az ingatlan vagyonváltás felerészben 20 százalék levonással hadikölcsön kötvénnyel fizethető.

A fizetések gyorsabb lebonyolítása végett az állampénztár erre a célra három fizető helyett állít fel, amelyek hétfőtől kezdve fogadnak el fizetéseket.

Halálozás. Mély gyász érte a Nábráczky és Mariska családot. Mariska Magda, viruló életének tavaszán hosszas szenvedés után meghalt. A család a következő gyászjelentést adta ki.

Nábródy Nábráczky Margit a legmélyebb anyai fájdalommal tudatja, hogy drága kis leánya Mariska Magda folyó hó 2-án délután 4 órakor, életének 20-ik évében, hosszas és súlyos szenvedés után, jobblétre szenderült. A drága kis halottunkat folyó hó 4-én, vasárnap d. e. 11 órakor, a Szent-Anna-utcai római katolikus temető kápolnájából fogjuk, örök nyugalomra helyezni. Az engesztelő szentmise az elhunyt lelki üdvéért folyó hó 4-én délelőtt 10 órakor fog az Egek Urának bemutatni. Debrecen 1921. december 2. Áldás emlékére! Testvérei: Mariska Irénke férjezett Gazda Endréné gyermekével Mariska György. Nagyszülők: Nábráczky István és neje Molnár Mária. Nagynénjei: Nábráczky Ella és Nábráczky Ilona. Nagybátyjai: Nábráczky Béla neje Szabó Katalin és gyermekük Béluka. Nábráczky István. A temetést Dankó temetkezési vállalata, Kossuth-utca 6. szám rendezi.

Dante előadás a kollegium javára. Dante rajongói bizonyára szívesen olvassák, hogy rövid időn belül a Divina Commedia csodás szépségében vetített képek útján is alkalmuk lesz gyönyörködni. Debrecenben az utóbbi időben ismételt tartottak Dantét ismertető előadásokat, ami annak beszédes bizonyossága, hogy igen nagy azoknak a száma, akik megértik a Dante-kultusz jelentőségét és akik örömmel látják, ha Dante világhírű alkotása: Az Isteni színjáték hozzáférhetőbb volna. Ez az óhajítás most valóra válik, mert a hatalmas költői munka első részéből: A Pokolból Dante egyik lelkes rajongója: Berki Géza, akinek szépirodalmi munkáival itt-ott már találkozunk, Doré Gusztáv híres rajzai nyomán vetítésre alkalmas színezett felvételeket készített s a darab az Urániában rövidesen bemutatásra kerül. Az előadások egyébként a debreceni ref. kollegium felsegítését is célozza, tehát jótékony célokat szolgál, ami azt is jelenti, hogy támogatni a kulturális vállalkozást jóformán kötelesség. A teljes műsort egyébiránt mihamarabb közölni fogjuk.

Eljegyzések. Szücs János—Burai Eszterrel, Papp Pal—Kádár Rozáliával, Simon Sándor—Deák Erzsébettel, Lovász István—Szabó Eszterrel, Tömösváry Géza—Sándor Máriával, Rácz Sándor—Jóga Zsuzsánnával, Beregszászi Gábor—Szilágyi Máriával, Madai Gyula—Nyilas Erzsébettel, Kun József—N. Pap Juliánnával, Berta Sándor—Tóth Margittal, Bordás Sándor—Haja Eszterrel, Szilágyi József—Szegedi Juliánnával, Saki József—Szobonya Rozáliával, Darvay Elek—Jakabfalvy Máriával, Wessprémy István—Müller Gizellával, Ceizler Jakab—Ceizler Jankával.

Új részvénytársaság. A dr Rex-féle Központi Drogeria és a vele kapcsolatos vegyészeti laboratorium a Takaré- és Hitelintézet R. T. és az Angol-Osztrák Bank közreműködésével részvénytársasággá alakult át, két millió korona teljesen befizetett alaptőkével. A részvénytársaság cége dr Rex Chemiai Gyár és Gyógyáru Nagykereskedés R. T. Ügyvezető igazgatói dr Rex Ferenc és dr Rex Sándor urak, kik a vállalatnak eddig is az élén állottak. Ezen tranzakció által a vállalat az Angol-Osztrák Bank érdekkörébe vonott be.

A Hadróa választmánya ma délután 3 órakor a városháza tanácstermében ülést tart. Az ülés tárgysorozatán több rokkant ügy szerepel.

A Szt. Erzsébet-Egyesület kalaptanfolyama megkezdött, jelentkezőket még korlátozott számban elfogadunk. Beiratkozni lehet a kath. népszövetségi otthon helyiségében, Piac-utca 68. sz. d. e. 10—12-ig, d. u. 4—6-ig. A z e l n ö k s é g.

Házasságkötések. A tegnapi nap folyamán a következő házasságokat kötötték meg az anyakönyvi hivatalban: Zsirnomyiszky Sándor földműves Finta Teréziával, Szilágyi Sándor földműves Horváth Zsuzsánnával, Barta Gábor géplakatos Nagy Eszterrel, Nagy Sándor asztalossegéd Molnár Juliánnával, Kusnyiczky Gábor földműves Szilágyi Eszterrel, Papp István kisbirtokos Mányi Eszterrel, Leiter György gazdálkodó Nyiri Zsuzsánnával, Gombos András kereskedősegéd Nagy Rózával, Pécsi László géplakatossegéd Diószegi Matildával, Ecsedi János postaaltiszt Meher Dorottyával, Szentmargittai László villamos kalauz Fodor Erzsébettel, Nagy Sándor gyári könyvelő Kiss Katalinnal, Kocsis István szivargyári munkás Kerékgyártó Ilonával, Kis Ferenc hentes Matkó Erzsébettel, Barak Márton—Ferge Máriával, Papp László földműves—Csepregi Máriával.

A Petőfi Társaság köszönete. A Petőfi Társaság átiratot intézett Debrecen város közönségéhez, melyben köszönetet mondanak a város 15 ezer koronás segélyéért.

Dr. Máday István. A Népszerű Főiskolai Tanfolyamon vasárnap d. e. 11 órakor tartja meg nagyérdekű előadását Az alkalmazott lélektan problémái címen.

Karácsonyi vásár. Mindenkinél emlékeztetőben él a tavalyi őszi vásár, amelyen városunk iparosai és kereskedői szép sikerrel mutatták be áruikat a nagyközönségnek. Az idei karácsonyi vásár még sikeresebbnek ígérkezik. Az Arany Bika nagyszálló fűtött díszterme izléses sátraival és berendezésével, a körfolyosó árusító helyeivel leblincselő látványt fog nyújtani. A vásáron a nagyközönség karácsonyi bevásárlásait a cégek ottani lerakataiból a legelőnyösebben elláthatja. A rendezőség gondoskodott arról, hogy az egész vásár deris jókedvvel folyék le. Lesz csárda, buffet, mozgóposta, confetti, kabaré, cigányzene, tombola. Külön érdekesség lesz a műbecsű tárgyak eladása, amelyre bárki bizományba adhat mindféle értékes, műbecsű tárgyat. A nagyarányú vásár ünnepes megnyitása a jövő héten szombaton délelőtt 11 órakor lesz. Jegyeket a megnyitástól kezdődőleg a pénztár árusít személyenként 10 koronáért, a díszterem páholyait a rendezőség 50 koronáért adja ki s erre már is számos előjegyzést eszközöltek.

Torlódás előtt már most tanácsos a karácsonyi ajándéknak szánt fényképnyújtások, festményeket és mindennemű fényképeket megrendelni az »Adria« fényképteremben Szent Anna-u. 5. Igazolvány és index képek kívánatra 24 óra alatt készülnek.

Művészet

Höchtl Margit zongoraestélye. Tegnap tartotta meg Höchtl Margit zongoraművésznő nagy-sikerű estélyét a városi zenede hangversenytermében. A legutóbb hallott zongoraest után végre bensőséges, igazi, kiforrott művészetben gyönyörködhettünk.

Höchtl Margit művészi egyénisége azzal bilincseli le hallgatóit, hogy érezzük, amit játszik, szereti is, abban elmélyed s lélekkel pótolja azt, aminek kifejezésére a dal, a ritmus nem elegendő. Haydu: Andante con variazione nyitotta meg az estély programját. A hangulat csakhamar ünnepélyessé és megilletődötté változott. Majd a Pastorale Sonata vidám motívumai ragadták meg az immáron lelkesen figyelő publikumot.

Az előadott két kis Brahms-darab közül

MEGNYILT

APOLLO

Divatáruház

a Vármegyeházzal szemben,
Piac- és Miklós-utca sarkán.

Dus választék férfi és női ruhaszövetekben, kötött kabát és garnitúrák, férfi és női fehérneműk a legszébb kivitelben, flanelok, vásznak és zefírek nagy választékban olcsó árak mellett kaphatók.

az Intermezzo sikerültebb volt. Mélyen kiemelt gyönyörű intonációs jellemzője ezt a meleg tónusban megjátszott apróságot. Szünet után Moscheles Conte d' enfant és Dohnányi hat genre darabját hallottuk. A jocosus dalama Conte d' enfant és Dohnányi Um Miternacht, Morgengrauen különösen alkalmasak voltak arra, hogy a művész jellemző erejét is megcsodáljuk.

Chopin H-moll Sonatájával záródott a tegnap esti program, melynek Largé részében a nemes finomsággal játszott pianók tökéletessége s a Finale presto erőteljessége, teljessé tették a megérdemelt óriási sikert.

A publikum valósággal tüntetett a művészet és a művész iránt érzett hódolatával s nyugodt lélekkel mondhatjuk, hogy a tegnapi est a régen hallott Isay, Lhevin, Sauer koncerteket juttatta eszünkbe.

Az első est nagy sikere után szeretettel várjuk a második estét is és igen sokak kívánságát teljesítené akkor, ha legközelebbi műsorába Mozartot is felveszi.

A Kékek Clubja debreceni fiókjának magyar estélye iránt, melyet f. hó 9-én pénteken este 8 órakor a városi zenede hangversenytermében tart, igen nagy érdeklődés nyilvánul meg. Az estély műsora a következő: 1. Modern teremtő erők. Szabad előadás. Tartja: Pálffy Béla apát, a Theresianum igazgatója. 2. Liszt Ferenc: Magyar rapszódia. Zongorán előadja dr. Darkó Jenőné Simonffy Irén. 3. Vörösmarty Mihály: A vén cigány. Költmény. Előadja Kardoss Géza, a Csokonai színház igazgatója. 4. a) Kuruc dalok. b) Bihari János: Primatialis magyar. c) Rózsahegy Márk: Andalgó. Hegedűn előadja dr. Szilágyi Imre, Magyar Imre és fia zenekara. A 2. szám után 10 perc szünet. Belépőjegyek előre válthatók Sesztina Lajos vaskereskedésében. Ülőhely 50 korona. Állóhely 25 korona a vigalmi adóval együtt. A Club a tiszta jövedelmet a magyar nemzeti eszméket szolgáló intézmények javára fordítja.

SZÍNHÁZ.

Hétfőn A bérlet Koldus diák.
Kedden B bérletben Romeó és Julia.
Szerdán C bérletben Koldus diák.
Csütörtökön A bérletben A bor.
Pénteken B bérletben Koldus diák.
Szombaton C bérletben Hamlet.

Vasárnap délután *Bob herceg*, este *Legénykerés* megy.

A Medek-Székelyhidő hangverseny nemcsak a szezon első nagy művészi eseménye lesz, hanem a régen várt első alkalom is, amikor egy tündéri képben láthatjuk ismét az egész debreceni társaságot a Bika nagytermében, amelyet már napokkal előbb fűtenek. Jegyek korlátolt számban Méliusznál.

Színházak és mozgószínházak közleményei:

Értesitem a t. közönséget, hogy a színház ruhatárából arra való tekintettel, hogy a mai viszonyok mellett, midőn a ruhákat az esetleg szakadások, kopások miatt pótolni nem lehet — ruhákat kölcsön senkinek sem adunk. Gazdasági titkár.

Koldusdiák a Csokonai-színházban. Hétfőn A) bérletben kerül színre ez a nagyszerű zenéjű klasszikus operett, melyben az egész operett együttes élén Vizváry, Halassy, Kálmán Mancsi, Torma, Árkossy és Szalma viszik a vezető szerepet.

„Meteor” mozgóban ma vasárnap az 5 Piros pecsét amerikai kalandor történet kerül bemutatásra.

Egy rejtélyes történet játszódik le a nagy sivatagban a régi Fáraók királyi sírjainak évezredes falai között. A *kettelkü ember*, egy rejtélyes történet, mely rejtélyes miliőben a végtelen sivatagban játszódik le. E nagyszerű slágert, melynek főszerepét *Hans Mirendorff* játssza, vasárnap mutatja be az *Uránus 3, 5, 7 és 9* órakor.

Jön! Thury Elemér, hogy Adorján László „A rab Prezmér éneke”-c. csodaszép prologját szavalja el „A gyimesi vadvirág” előadásán, mely dec. 14-én kerül bemutatásra az Urániában.

Az Uránia nagyszerű műsora „A Stambuli szűz” az idény legszebb exotikus filmje, a főszerepben Priscilla Dean-nal, ki csodás játékaival meghódította a közönséget, ma utoljára látható 3, 5, 7 és 9-től rendes helyárakkal. Utalvány jegyek vasárnap nem érvényesek.

Baranya felszabadulása. A magyar hadsereg bevonulása Pécsre ma utoljára az Urániában.

Három óras előadás keretében kerül bemutatásra az Urániában hétfőn, kedden és szerdán a modern társadalmi filmek Clouja „A morális öngyilkosság” c. gyönyörű Pathé-film 6 felvonásban. Párislegjelesebb művészeinek játékában. Azonkívül a „Haláltutaj” szenzációs dráma a tengeren 6 felvonásban, 25 fejezetben. „Az uszó börtön” művészei játékával. E három napon rendes helyárakkal. Utalvány jegyek érvényesek. Kezdeté pontosan 5 és 8 órakor. Jegyelővétel.

„A gyimesi vadvirág” Gécy István 1000 forintos díjjal kitüntetett népszínműve 5 felvonásban, filmen! A magyar népszínmű irodalom legragyogóbb ékessége, melyben Thury Elemér rab Prezsner szerepét játssza — személyesen fogja elszavalni a prologot. December 14-én az Urániában.

Korzikai nász, szerelmi dráma, a főszerepet Henry Krausz, a párisi comedie francaise nagynevű művésze játssza ma utoljára az Apollóban.

Baranya felszabadulása ma utoljára mutatja be filmen az Apollo.

Nemo kapitány 20.000 mértföld a tenger alatt, Jules Werne világhírű regénye filmen 7 felvonásban (amerikai film). Ezt a szenzációs filmet hétfőn mutatja be az Apollo. Jegyelővétel.

SPORT

Birkózás. Felkérem az egyesületek előadóit, hogy hétfőn, szerdán, pénteken a legjobb birkózóikkal este 18 (6) órára a DTE tornacsarnokában feltétlenül jelenjenek meg. — Zih.

Felkérjük dr. Szilágyi Jenő, Kerekes Géza, Györy Lajos, ifj. Trenka Teofil, elnökségi; Práhás József, Pataky János, dr. Hódi Béla, Kondor János, dr. Tóth László, Cabán Nándor bizottsági tagokat; Szőke Sándor, Bagossy Sándor, Zih Béla előadókat, Pavlovich Béla jegyzőkönyvvezetőt és Kiss István érdekelte, hogy folyó hóban, este 20 (8) órakor az Arany Bikában tartandó kerületi közgyűlésen feltétlenül megjelenjen szíveskedjenek. — Az elnökség.

A DKASE választmányi ülése. A DKASE ma, vasárnap délelőtt 10 órakor egyesületi helyiségében választmányi ülést tart fontos tárgysorozattal. A választmányi tagok pontosan jelenjenek meg.

Megnyílik a DKASE jégpályája. A DKASE jégpályája, amely a város kellő közepén, a Magyar-báz udvarán lesz, a jövő héten megnyílik. A pálya a modern kor követelményeinek teljesen meg fog felelni. A bejárat az Arany János-utca 5. szám alatt lesz.

A DTE teaestélye. A DTE ma, vasárnap este 8 órakor a Royal-szállóbeli klubhelyiségében teaestélyt tart.

A jégnek verem nélkül való eltartása

Jó jégverem építése mindig nagy feladat és költséges beruházás volt, annál inkább az manapság, amikor az anyagárak az egekig emelkednek. Így hát a jégverem építés költségei most sok gazdát visszatartanak az építkezéstől. Nem lesz érdektelen tehát, ha a jégnek verem nélkül való eltartásáról — most a jégvágás és fuvarozás idején — röviden, néhány szóval megemlékszem.

E célból a jég elrakására a déli és nyugati oldalról védett magasabb helyet jelölünk ki, honnan az esővíz gyorsan lefuthat és itt rakassuk a jeget boglyába vagy kazalba. Előzően a kiszemelt helyre mintegy 40 cm. vastagságban nem tulságos vékony rőzsét terítünk, melynek az lesz a hivatása, hogy a jégtömeg olvadásából keletkező vizet nyomban elvezesse, mert a legtöbb, bármilyen költséggel megépített jégveremnek az a hibája, hogy az olvadási víz elvezetéséről nincs gondoskodás,

minekfolytán tehát a jég időnapelött elolvad. A jeget tudvalevően legjobb rögtön az első kiadósabb fagy után vágatni, amint az a munkásokat megfelelően felbírja. Mert ez a jég még nem hólyagos és sokkal tartósabb, mint az, amely már egyszer felolvadt és ismét megfagyott, vagy mely már hóval is keverődött.

Egy 4 méter átmérőjű boglyába mintegy 40 szekér jég helyezhető el a következő módon: A jeget legcélszerűbb szabályos alakú táblákba vágatni, fűrészeltetni. A jégtáblákból mindenekelőtt a boglya formáját rakjuk ki s ezeket a táblákat fal módjára, téglaszerűen rakjuk egymásra.

Természetesen ennek a munkának az időjáráshoz kell alkalmazkodnia s annak többkevesebb gyorsasággal kell megtörténnie. Amint a boglya szélén a fal építése mintegy 30 cm. magasságot elér, az azon belül levő térséget lehetőleg apróra összetört jéggel töltjük ki. Azonban úgy a fal felrakása, mint az elaprózás közben az egyes rétegeket vízzel jól megöntözni célszerű, hogy a levegő a jég közül teljesen kiszoruljon; azaz az egész jég egy tömeggé fagyhasson össze. E végből célszerű az építés alatt álló boglyát minden nap, esténként is alaposan megöntöztetni. A boglya oldalfalát így mintegy 2-5 méter magassáig függőlegesen építhetjük; azonfelül pedig annak mintegy 1 méter magasságban összefutó kúp-alakot adunk. Az így elkészült boglya tetejére nyugat felé nézően mintegy 1-25 m. nagyságú rámat helyezhetünk, amelyen át aztán majd boglyánk tartalmához juthatunk. Allandóan tartós hideg mellett a boglyát takaratlanul hagyjuk, sőt ezután is többször jó erősen öntözzük meg.

A jégboglyát mintegy 10 cm. vastag zsupszalmaréteggel fedjük be, hogy a jég a betakarására alkalmazott polyvatórek rétegtől tisztán maradjon, hogy ez a jeget ne érje. A jég közvetlen betakarására a boglya oldalán is ugyaneme célból szintén zsupszalmát használni célszerű. Mielőtt azonban a fakeretet is pályával fednők be, abba néhány kéve zsupszalmát tömjünk bele és az egészre legalább 40 cm. vastagon polyvatóreket helyezünk. A boglyoldalait betakarására legalább 1 m. széles alapa pal megkezdve, a zsupszalma mellé szintén mintegy 40 cm. vastagságban polyvatóreket taposunk, ezenkívül pedig jó tömött szalmagyűrűvel körítsük azt, mely borítást a tetőn mintegy méteres vastagságúra egészítsük ki. És az egész körül 50—60 drb karót helyezünk el egyenként — az egész építmény állékonyságának biztosítása céljából, amelyeket szalmakötelekkel kötünk egymással jól össze; ugy szintén a tetőt is lekötözzük s galyakkal, dorongokkal foglaljuk le.

Az ilyen erős elszigeteléssel és módon elraktározott jég éppen úgy él, mint a verembeli jég. A kiszedést a kora hajnali órákban végezzük, amikor is létrán kell a boglya tetejére felmenni; az ajtó helyéről a szalmát félrehányani, a keretbe benyomott zsup vagy szalmakévéket félretenni és a szükséges jeget baltával kivágni. A jégkivétel után természetesen a nyilást éppen úgy becsinálni szükséges, mint az eredetileg volt.

Ha véletlenül — boglyánk — feltéve de meg nem engedve — valamerre elvetemedni készülné, azt idejében támasszuk meg és a jégfogyasztást úgy rendezzük, hogy ezzel a boglya állását biztosítsuk.

Váradi Szabó János,
ny. tisztartó-főtiszt.

Folytonégő kályhák
tűzhelylemezek és alkatrészek megérkeztek
Sesztina Lajos céghez.

DEBRECZENI KALAPGYAR
Szél Gergely
Női és férfi kalap megrendelések és javítások gyorsan pontosan készíttetnek
Piac-u. 63. sz.

KELETMAGYARORSZÁGI BAROMFI- ÉS GALAMBTENYÉSZTŐR EGYESÜLETE

Kiállítás Debrecenben

A keletmagyarországi baromfi és galambtenyésztők egyesülete 1922 január 7 és 8-án tartja meg első országos kiállítását Debrecenben. Ezen kiállításon való részvételre sportbaráti szeretettel hívja meg az egyesület vezetősége úgy az egyesületi tagokat, mint az ország érdeklődő tenyésztőit azon reményteljes gondolattal, hogy minél nagyobb számban leendő megjelenésük és állataiknak minél nagyobb mennyiségben való bemutatása által baromfi és galambtenyésztésünk megkedveltetésében s így fejlesztésében hathatósan közreműködnek, a hazai tenyésztőrézek minőségének megismerhetőségével pedig nemes, de tanulságossá váló verseny keretében alkalmat és módot igyekeznek nyújtani magyarországi állományaink színvonalának megállapítására. Ebben a reményben legyen tehát a háború és annak viszontagságai után a debreceni kiállítás első találkozója a baromfi és galambtenyésztők lelkes tábora.

Kiállítási határozmányok:

1. A kiállításra beküldhetők baromfiak, ludak, kacsák, pulykák, röp- és diszgalambok, nyulak és diszmadarak.

2. A kiállító tulajdonos állatjait saját ketreceiben mutatja be, kivéve a galambosztályt, melynek elhelyezését az egyesület megfelelőleg biztosította.

3. Nevezési záros határidő 1921 december hó 24, mely időig a kiállítani szándékolt állatok Csapó László egyesületi alelnök címére (Kigyó-utca 53) bejelentendők s a nevezési díjak is hozzá egyidejűleg beküldendők. A bejelentésnél közlendő a kiállító teljes címe, az állatok faja, mennyisége, színe, neme, esetleges lábgyűrű számja és esetleges eladási ára.

4. Nevezési, illetve térdíjak, beleértve az élelmezési költségeket egyesületi tagoknak: galamboknak, nyulaknál és diszmadaroknál darabonként 12 K, más baromfiaknál darabonként 15 K, kollektív bemutatásnál (8—14 darabig), mely csakis saját ketrecben történhetik előbbiekénél ketrecenként 100 K, más baromfiaknál 120 K. Nem egyesületi tagoknak galambok, nyulak és diszmadarak osztályában darabonként 15 K, más baromfiaknál 20 K, kollektív bemutatásnál pedig 120 K, illetve 169 K ketrecenként.

5. A kiállításra beküldött állatok bírálata 1922 jan. 6-án este történik meg, minélfogva az állatok ezen nap délután 4 óráig a kiállítás helyiségébe szállítandók, illetve a vidékről benevezett állatok gondosan csomagolva akként indítandók utba, hogy azok legkésőbb jan. 6-án délig Debrecenbe beérkezzenek. Vidékről bejelentett állatok Mikó Imre egyesületi gondnok címére (Debrecen, Sziv-utca 21) küldendők.

6. Eladási ár megjelölésével benevezett állatok az egyesület vezetősége által a feltüntetett áron eladhatók, mely esetben az eladási árból az egyesület javára 5% levonatik.

7. Vidékről beküldött állatok visszaküldési költségei tulajdonos terhére képezvén, e célból a megfelelő összeg a nevezési díjjal egyidejűleg beküldendő.

8. Debrecenből csak egyesületi tagok állíthatnak ki.

9. Kiállítási katalógus egy példányát minden kiállító tartozik átvenni, s annak később közlendő árát az egyesületnek beküldeni.

10. Az egyesület a kiállított állatok megfelelő gondozásáról és biztonságáról legmesszebbmenőleg gondoskodik; beteg állatok a kiállításra nem bocsájtatnak be, valamint azok sem, melyeken mesterséges kiigazitások észlelhetők.

11. Vidékről postán vagy vasuton beküldött állatok 1922 jan. 9 és 10-én fognak a tulajdonosok részére visszaküldetni.

12. Belépő díjak: egyesületi tagoknak 5 K, nem tagoknak 10 K; Kiállítók, bírálók és rendezőbizottsági tagok belépődíjat nem fizetnek.

Ismételten tisztelettel kéri az egyesület vezetősége tenyésztőtársainkat, hogy a debreceni kiállítás sikerét részvételükkel biztosítani s így azt jelentőségteljessé tenni sziveskedjenek. Egyidejűleg felkérjük az áldozatkészségükről ismert tenyésztőtársainkat, hogy adományaikkal, felülfizetéseikkel és különösen tiszteletdíjak felajánlásával a kiállítás költségeihez hozzájárulni sziveskedjenek.

Közzöljük végül, hogy az egyesület a bíráló-bizottságot kizárólag vidéki, országosan ismert szaktenyésztőkből állította össze s így az önzetlen és érdeknélküli bírálat lehetősége biztosítva van.

Debrecen, 1921 november 27.

Dr Kiss Arthur, titkár.

Biró Pál, elnök.

A kiállítással kapcsolatosan kérjük tagjainkat, hogy lehetőleg minden debreceni kiállító igyekezzék állatjai részére ketrecet készíttetni, hogy ezáltal a vidéki kiállítók minél tömegesebben nevezhessenek be, mert a rendelkezésre álló ketrecek elsősorban vidékiek részére fognak fentartatni. Idevonatkozólag sziveskedjenek Lucs Ferenc választmányi taggal érintkezésbe lépni (Kölcsey-u. 13.), ki már ilyen ketrecet készíttetett s nála meg is tekinthető.

A legutóbbi választmányi ülésen örömmel vette tudomásul választmányunk a magyar galambtenyésztők országos egyesületének azon dicséretreméltó elhatározását, mellyel kiállításunk céljaira a tulajdonában levő 130 párra szolgáló galambketrec szerelvényét a legnagyobb szívélyességgel kölcsönözte. Választmányunk hálás köszönettel fogadta a testvéregyesület valóban példás jóindulatát, mellyel kiállításunk megtarthatását is biztosította.

A baromfi betegségek

Lágy begy, kemény begy. Mindkettő a szárnyasok begy-gyuladása, melyet különböző belső erőművi folyamatok hoznak létre, a melyek aztán meggátolják s lehetetlenné teszik az emésztés természetes lefolyását.

Okai: Mindkettőnek különböző vegyi hatások begybe került emésztetlen piszkos, mérges, mérgező anyag nehezen emészthető, romlott eleség felhalmozódása, férgek jelenléte, elszaporodása a begyben, tapadó ragacsos halmok, éleesebb kavics, üveg darabok begybe kerülése ottani rossz elhelyezkedése s ezáltal okozott belső sérelem gyuladás, s daganatok folytán előállt fekély s gonyesedés.

Tünetei: Kemény begynél duzzadtak találjuk a begyet. A duzzadás szinte kökemény. Lágy begynél szintén megvan a duzzadt puffadás de ez fuvódásszerű lágytapintatu olyan szivacszerű és sokszor gázokkal van tele.

Lágybegynél gyakori a hányás, a heves hányingerek, legtöbbször eredmény nélkül vagy csak vizenyős folyással. A kemény begynél többnyire piszkos geunyszerű kifolyás észlelhető a szájból és az orrnyílásukból. Mindkettőnél a begy telítettségénél fogva lélegzése nehézkes s büzhödött szagú. Az állat rendes etetésükénél csak lomhán mozdul, nem szalad fürgén a többivel a jó ennivaló után. Máskor oly finom falat, melyért sokszor a vért is ontja, csak immel-ámmal eszi. Olykor felveszi leteszi, gondolkodik egyet busan tovább lépdel. Előbbrehaladott állapotában gazdasszonya hívó szavára már nem ad ép semmit meg, csak fejét rázogatja. Tollait felborzogatva szomorúan, többnyire szembehunyva, meleg időben a napsütésen is fázik, reszket, távol a többitől keresi a magányt. Mozdulatai lassuk, lábait alig huzza.

Gyógyítása: A baj önmagától csak a legtrikább esetben gyógyul, az aprójószágnál jelentkező étvágytalanság, ezzel kapcsolatos koplalás s ösztönéből kifolyólagos öngyógyi-

tása által. Tudja sokszor ő is, hogy mi válik javára. Gyógyításaként meg kell kísérlni mind a két esetben a begy vigyázatos kiürítését, reá alkalmazott fejesszerű huzogatással, gyengédebb masszírozással, miközben az állatot fejfelé lefelé lógatva tartjuk, vigyázva természetesen arra, hogy ezen művelet reá tulkinos ne legyen.

Ha a kiürítés sikerül, úgy 3 százalékos timsós vízzel való egy párszori kiöblítés után, melynek végeztével egy napig teljesen koplaltatjuk is az állatot, a baj könnyebben gyógyul. Ha a begykiürítés ilymódon esődött mond, ha tenyésztésre nem számbajöhető az állat, legjobb az asztra hozni, hisz ebbeli betegség az emberre nem is undortkeltő, az egészségére egy cseppet sem káros. Tenyészgyednek ilyfajta betegsége esetén gyógyítása végett a tollaktól megtisztított begy vigyázva felmetszendő, a benne levő káros anyagok kitarítása után, a fentemlített szerrel való alapos kiöblítése mellett, fehér, lehetőleg seiyem fonállal óvatosan összevarrandó. A begynek még szükséges alkalmi öblítései után egy kis koplaltatást alkalmazva, a baromfi szépen magához jöhet s magához jön is.

A MOVE Sport Egyesület szene

— Panaszos levél a szerkesztőhöz —

A tisztviselői szénelosztó bizottság ki-rendeltje, egy magát Schmidt tanácsosnak nevező diktatori hatalma nagyon megdöbbentett ma. Hogy a nyomor, főleg pedig a tisztviselői nyomor világában akadjon oly könyörtelen tisztviselő, aki tudatosan nehezíti meg nyomoruságos egy pár mázsaszén kiadását most télvíz közepén: eddig hihetetlennek tetszett előttem. Délután 1 órakor 9 szekeret utasított el ez az ur azzal az indokolással, hogy szombati munkaszünet dukál minden munkásnak és mint mondta, — „csak így lehet rendet csinálni.“

Történt pedig a dolog épen a Move Sport Egyetnek erre a célra egy hajdusámsoni birtokostól ingyen és szénszállításra berendelt 2 szekerével s 7 más fuvarossal. Ez az egyet ugyanis innét is, onnét is tagjaitól vásárolt szenet s be akarta szállíttatni a Vivó-terem részére 2 szekerrel és 3 emberrel, akik Hajdusámsomból jöttek be agyonfázva, megspórolni a Movének 600 koronát. Kérve-kérték az ott trónoló hangos urat, a tanácsos urat, adná ki a szenet, mert hisz tegnap, már mint pénteken délután fél 4 órakor is elutasította azzal, hogy csak világosan adhatja ki a szenet. A könyörtelen ur elkergette őket, sőt megpirongatta, hogy: — Maguk munkásember, munkásember tudhatná, hogy szombaton délután munkaszünet van.

Igy fest a tisztviselői szén, így fest a kormánykegy, így fest egy tisztviselő, aki tanácsos.

Tisztelettel:
Egy Move tag.

APRÓ HIRDETÉSEK.

István-ut 29.
2 szobás téglapüvellet eladó. Értekezhetni Miklósu-
utca 21.

Eladó
Bodán 1895 négyszögöl
beköltözhető termőszőlő,
gyümölcsösökkel; — továbbá
Széchenyi kertben (Erőss
Lajos utca) 508 négyszögöl
föld. Értekezhetni Garay-
utca 21. (Elkerített lakás.)

Butorozott
szoba kiadó teljes ellátás-
sal intelligens magános nő
vagy uriember részére. —
Piac-u. 59. III. lépcső, II.
em. 36. ajtó.

**Belyegzőgyár
és vésőintézet**
PAULÓ I.
Batthyányi-utca 22.
Télefon 1365.

Fehérhímzéshez
és recézéshez munkatár-
sakat keresek. Csapó 35.
udvarban jobbra.

Forgács István
műorás
Hádos-u.

Szenzációt keltenek a „HAJDUSÁGI“
férfi és gyermekruha
üzlet

Karácsonyi árai

PIACZ-UTCZA 67. szám alatt
Frohner szálloda épület.

FÉRFI öltönyök már 1600 koronától
FIU öltönyök már 1300 koronától.
Rövid FÉRFI téli kabátok 1950 koronától.
GYERMEK téli kabátok 800 koronától.
Fekete és barna bőrkabátok 6000 koronától
Előzékeny kiszolgálás. Olcsó szabott árak.

A tőzsde Magyar korona : 80.

Magánforgalom

A mai déli magánforgalomban fokozatosan szilárduló irányzat mellett élénkebb forgalmat bonyolítottak le. A valuták közül márká képezett ez alól kivételt, amely egy kissé gyenge volt. A többi iránt élénk volt a kereslet. Dollár délelőtt 700, a déli órákban 580, szokol 805 10. Napoleon 2720-40, a nyugati valutákban az üzlet csendes volt. Lira 31, fr. frank 49-50 pénz. dinár 1010, az osztrák korona javult 10 eares 11-50, ezres 13.

Ezüst korona 36 és fél, forint 95. Az értékpapíriacian barátságos hangulat volt, élénk üzletmenet mellett. Az árfolyamok javultak, Rima 2800, Magyar hitel 1950, Államvasut 3300, Coburg 2600, Lipták 510 pénz, Schlick 1100, Danica 2950, Ocean 2400, Brassói 5750, O. fa 1310 a hangulat bizakodó.

Dollárt

Simon György

DEBRECZEN
Kossuth-u. 11.

Terménytőzsde.

Az irányzat valamivel barátságosabb. A kínálat nem elégitette ki a keresletet. A malomkattell az üzletben nem vett részt. Kötések magánfelek részéről történtek. A orgalom esekély keretek között mozgott.

Hivatalos árak: Buza tiszavidéki 2250-2275, fehérmegyei 2250-2265, pestmegyei 2250-2265, rozs 1430-460, takarmány árpa 1750-1800, sórárpa 1925-75 köles 1800-850, zab 1530-575, tengori 1875-925, repec 30-32, Korpa 1040-1090.

Sertésjelentés. Zárt vásári maradvány 564, érkezett 280, eladatott 5.

Szabadvásári maradvány 1925 sertés Erkezett 505 és 10 süldő. Eladatott 100 értés.

Árak zsirsertés fiatal nehéz 80-85, közép 60-68.

ZONGORA

gyakorló órákra
bérbe kiadó ::

Piac-u. 58. III. lépcső,
II. emelet, 36. ajtó.

Eladó

Gyökerez szőlőtőlvány, gyökerez és sima magántermék, sima és gyökerez amerikai vesszők, boroshordók 140-300 literesek. Ribiszke és köszméte. — Előkerítésnek való Gledishia és akácfa

Molnár Mihály

ABAUJSZÁNTÓ

Árjegyzék ingyen! Vennék egy nagyobb szőlőt vagy parlagot bárhol.

Hirdetések felvételnek lapunk kiadóhivatalában. :

Halál eset alkalmával bárki meggyőződhet a GEBAUER KAROLY ÉS TARSA

legrégbben fennálló temetkezési vállalat elismert legolcsóbb áraitól és lelkiismeretes kiszolgálásáról. Kozalkalmazottak és menekülteknek nagy árengedmény. Üzlet: Kossuth-u. 2. (Varosháza) Telefon nappal 103. Éjjel 60.

Legfinomabb Francia Parfümök

minden illatban kimérve és üvegezve, Manikür és fésű kazetták, SZAPPANOK, ARCZKRÉMEK stb.

Telefon 14-80. legolcsóbban szereshetők be Telefon 14-80
Korzó Drogueria Debrecen, Piac-utca 42. sz.

Fehértői temetkezési intézete

DÉGENFELD-TÉR 4. SZÁM (Saját ház.)

Telefon: nappal 11-85, éjjel 10-91

Végez temetéseket helyben és vidéken jutányos árban személyes felügyelet mellett.

:: Exhumál és hullaszállítást vállal! ::

Raktár: ERCZ- és MŰVIRÁGKOSZORUK!

Vidékről haza jöttem és kérem a tisztelt közönség újbóli szives támogatását.

Zákány József

szállítási és fuvarozási vállalkozó
Debreczen, Piac-u. 42.

Gazdasági

VAS

TELEFON:

6-20

Bakos István

Pat. herdőzár világszabalom egyedüri vas-kereskedésében. látása.

ÁRUK, takarékhonnyak és lemezdedények beszerezhetők:

ÓCSKA

STEINER, Eötvös-u. 110.

vasat, rézet és mindennemű fémet legmagasabb árért veszek. Kovácsoknak használatot becserelek. Nagyobb tételek elszállítok.

Aranyért, Ezüstért

budapesti magas árakat fizetek

Kramer

Simonffy utca 17.

Üzletszerző

magas jutalék mellett felvétetik. Ajánlatokat a kiadóhivatalba kérek „Üzletszerző” jellegre. ::

STERN JÓZSEF R. T.

ALAPITVA 1859.

BUDAPEST, IV., KÁLVIN-TÉR 1.

ALAPITVA 1859.

Nagy Karácsonyi Vásár

A nagy drágulás ellenére összes osztályainkon az áruk az eddigi olcsó árakon kerülnek eladásra.

Szővetosztály:

- Női gyapjú ruhaszövet, szép divatszínben — K 425 től
- Kitűnő női ruhaszövet, divatos hajszál-esikokkal — K 260 től
- Tukörkeime gyönyörű esikozott mintázattal — K 380 től
- Legszebb sötét szövetek — K 325 től
- Vofour ruhakeime divatos kockás és esikós mintázattal — K 650 től
- Divatvelőrn, kabát és kosszűrre, gyönyörű színekben — K 750 től
- Férfiszövetek oriasi választékban K 550-320 ig
- Fekete és sötétkék szövetek minden minőség és árban a legnagyobb választékban kaphatók.
- Jó minőségű flanel esikozott és egy színben — K 135 től
- Legfinomabb double flanel igen szép színekben, divatmintázattal — K 175 től 285 ig

Selyem- és diszosztály:

- Női ruhabárony, bardás szövésű, igen szép színekben — K 650-
- Pongyolabárony legszébb mintázattal — K 480 től
- Patent bárony minden színben — K 450 től
- Angol velvet gyönyörű színekben — K 780-tól
- Vatour sifon, tri-selyem, cresp-dechlin, satin-declin duchess-moussin, taffet, japon imprimé és a legújabb r baselyemok minden színben raktáron. — Mindennemű selyem- és p. műbélészek egy színű és mintás kivételben a legnagyobb választékban raktáron.

Kész női ruha osztály:

- Felöltök legújabb divat fazonokban — K 3500-tól
- Téli kabátok szörme-gallér és közelővel K 3850-től
- Szörme-atvetők oriasi választékban — K 1950-től
- Szörme-karmantyk — K 600 től
- Legdivatosabb kötött női ruha — K 5500-tól
- Selyemtrikó női ruha elegáns fazonban K 3600 től
- Női ruha tiszta gyapjúkeimekből, divatos kivitelben, himzessel — K 2200-tól
- Pongyola jó minőségű flanelből — K 850-től
- Bicousok és aljak a leggyönyörűbből a legdiszesebb kivitelig kaphatók
- Kötött alszoknya igen jó minőségben K 650-

Kötött és szövött áruosztály:

- Női kötött kabátok a legszébb kivitelben, tiszta gyapjúfonalból — K 1650-től
- Női kötött blousok minden divatszínben K 950-től
- Lelekelegítő, tiszta gyapjúfonalból, kötött — K 450-től
- Teveszőr ujjas férfimellény — K 1500 től
- Triko reform női nadrág — K 375-
- Női harisnya fekete és barna színben K 98-
- Női harisnya, finom mousslin, minden színben — K 125 től
- Férfizokni divatos esikozással és egy színben — K 95-től
- Női triko keztyű felig bélelve, minden színben — K 250-
- Vállkendők, legfinomabb skót plaidok, alsztrikók, Bé-Bé kabátok és sapkák igen nagy választékban.

Fehérneműosztály:

- Francia női batist ing gyönyörű kivitelben — K 450-től
- Készlet: ing és nadrág igen szép fazonban — K 750-től
- Férfi ing fehér szegélyes mellet K 725- és 490-
- Színes férfi ing, két külön gallérral — K 690-
- Férfi triko ing, valódi „Benger“-fele, csinos zefir mellet — K 420-
- Férfi halóing jó és szép kivitelben — H 720-
- Himzett női batistzsebkendő, 3 drb — K 95-
- Félkötény köt, sifon és szép mosóanyagból — K 265-től
- Vállas kötény köt, sifon és szép mosóanyagból — K 360-től
- Gyapjú és teveszőrtakarók — K 900-tól
- Köt- és kaszimirpaplank, valamint saját készítményű férfi- és női fehérnemű, ágynemű és csecsemőkellengék állandóan nagy választékban.

Vászonosztály:

- Kitűnő minőségű mosott sifon — K 165-től
- Írlandi vászon 9/8-os, fehérneműre legalkalmasabb minőség — K 160 től
- Tiszta lenvászon 88 cm széles — K 250-től
- Lepedővásznak 8/4, paplansifon 178 cm széles, ágynemű damast, kanavász, zefir, köpper és osinvat minden minőségben raktáron. — Gyönyörű vászoték a legszébb kivitelű faves- és étkezőkészletekben, valamint damast- és frottirtűrűközökben,

Gyermekharisnyák:

Finom sokertű, fehér, fekete és színesben
Legszebb esikozással

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11 szám
K	45	50	55	60	65	70	75	80	85	—	—
K	60	65	70	75	80	85	90	96	102	108	—
											parja

Maradékok igen olcsó árakban!

Viszonteladóknek nagybani árak!

4000 koronán felüli megrendeléseket teljesen bérmentve szállítunk!